

Briuselis, 2021 m. birželio 25 d.
(OR. en)

10104/21

Tarpinstitucinė byla:
2020/0145(COD)

CODEC 956
CODIF 23
EF 212
ECOFIN 629
CONSOM 142
IA 121
SOC 412
PE 75

INFORMACINIS PRANEŠIMAS

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai
Dalykas:	Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO dėl tarptautinių mokėjimų Sąjungoje (kodifikuota redakcija) - Pirmojo svarstymo Europos Parlamente rezultatai (Briuselis, 2021 m. birželio 23–24 d.)

I. ĮVADAS

Įvyko keli neoficialūs Tarybos, Europos Parlamento ir Komisijos atstovų pasitarimai siekiant dėl šio dokumento susitarti per pirmąjį svarstymą.

Atsižvelgiant į tai, pranešėja Karen MELCHIOR (RE, DK) Teisės reikalų komiteto vardu pateikė pranešimą. Plenariniame posėdyje pranešimo papildymo forma buvo pateiktas vienas pakeitimas.

II. BALSAVIMAS

2021 m. birželio 23 d. plenarinio posėdžio metu pranešimo papildymas buvo priimtas vienu balsavimu.

Priimtas tekstas ir 2021 m. birželio 23 d. teisėkūros rezoliucija yra Europos Parlamento per pirmąjį svarstymą priimta pozicija¹; ji atspindi tai, dėl ko buvo susitarta pirmiau minėtų neoficialių pasitarimų metu.

Todėl Taryba turėtų galėti patvirtinti Parlamento poziciją.

Tada aktas būtų priimtas ta redakcija, kuri atitinka Parlamento poziciją.

¹ Priimtas tekstas ir Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija pateikiami šio pranešimo priede.

P9_TA(2021)0302

Tarptautiniai mokėjimai Sąjungoje (kodifikuota redakcija) *I**

2021 m. birželio 23 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl tarptautinių mokėjimų Sąjungoje (kodifikuota redakcija) (COM(2020)0323 – C9-0204/2020 – 2020/0145(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: antrasis svarstymas)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2020)0323),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 2 dalį ir 114 straipsnio 1 dalį, pagal kurias Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C9-0204/2020),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį,
 - atsižvelgdamas į 2021 m. sausio 25 d. Europos Centrinio Banko nuomonę²,
 - atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 3 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę³,
 - atsižvelgdamas į 1994 m. gruodžio 20 d. Tarpinstitucinį susitarimą dėl pagreitinoto teisės aktų tekstų oficialaus kodifikavimo darbo metodo⁴,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 109 ir 59 straipsnius,
 - atsižvelgdamas į Teisės reikalų komiteto pranešimą (A9-0202/2021),
- A. kadangi, Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos teisės tarnybų konsultacinės darbo grupės nuomone, minėtuju pasiūlymu siekiama tik kodifikuoti esamus tekstus, nekeičiant jų esmės;
1. priima per pirmąjį svarstymą toliau pateiktą poziciją;
 2. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

² OL C 65, 2021 2 25, p. 4.

³ OL C 56, 2021 2 16, p. 43.

⁴ OL C 102, 1996 4 4, p. 2.

Europos Parlamento pozicija, priimta 2021 m. birželio 23 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/... dėl tarptautinių mokėjimų Sąjungoje (kodifikuota redakcija)

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos Centrinio Banko nuomonę⁵,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę⁶,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros⁷,

⁵ OL C 65, 2021 2 25, p. 4.

⁶ OL C 56, 2021 2 16, p. 43.

⁷ 2021 m. birželio 23 d. Europos Parlamento pozicija.

kadangi:

- (1) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 924/2009⁸ buvo keletą kartų iš esmės keičiamas⁹. Dėl aiškumo ir racionalumo tas reglamentas turėtų būti kodifikuotas;
- (2) siekiant užtikrinti sklandų vidaus rinkos veikimą ir palengvinti tarptautinę prekybą Sąjungoje, labai svarbu, kad už tarptautinius mokėjimus eurai imami mokesčiai būtų tokie patys, kaip ir už atitinkamus mokėjimus valstybėje narėje;
- (3) mokėjimo priemonėms, kurios daugiausia arba visada egzistuoja popierine forma – pavyzdžiui, čekiams – nerekomenduojama taikyti vienodų mokesčių principo, nes dėl savo pobūdžio jos negali būti apdorojamos taip veiksmingai kaip elektroniniai mokėjimai;

⁸ 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 924/2009 dėl tarptautinių mokėjimų Bendrijoje, panaikinantys Reglamentą (EB) Nr. 2560/2001 (OL L 266, 2009 10 9, p. 11).

⁹ Žr. I priedą.

- (4) vienodų mokesčių principas turėtų būti taikomas mokėjimams, kurie pradėti arba baigti vykdyti popieriuje arba grynaisiais pinigais, jei mokėjimo vykdymo grandinėje jie atliekami elektroniniu būdu, išskyrus čekius, taip pat visiems tiesiogiai ar netiesiogiai su mokėjimo operacija susijusiems mokesčiams, įskaitant su sutartimi susijusius mokesčius. Sąjungoje vykdomoms nacionalinių ir tarptautinių mokėjimo operacijoms taikomi netiesioginiai mokesčiai, įskaitant mokestį už nuolatinio mokėjimo nurodymo parengimą ar mokestį už naudojimąsi mokėjimo kortele arba debeto ar kredito kortele, turėtų būti vienodi;
- (5) siekiant užkirsti kelią mokėjimų rinkų susiskirstymui, tikslinga taikyti vienodų mokesčių principą. Tuo tikslu kiekvienai tarptautinių mokėjimų kategorijai turėtų būti nustatomas nacionalinis mokėjimas, pasižymintis tomis pačiomis arba labai panašiomis, ypatybėmis, kaip ir tarptautinis mokėjimas. Tarptautinį mokėjimą atitinkančiam nacionaliniam mokėjimui nustatyti turėtų būti įmanoma naudoti, *inter alia*, šiuos kriterijus: mokėjimo iniciavimo, vykdymo ir užbaigimo būdas, automatizavimo laipsnis, mokėjimo garantija, kliento statusas ir ryšys su mokėjimo paslaugų teikėju, arba naudojama mokėjimo priemonė, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2015/2366¹⁰ 4 straipsnio 14 punkte. Tas kriterijų sąrašas neturėtų būti laikomas baigtiniu;

¹⁰ 2015 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/2366 dėl mokėjimo paslaugų vidaus rinkoje, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2002/65/EB, 2009/110/EB ir 2013/36/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 1093/2010 ir panaikinama Direktyva 2007/64/EB (OL L 337, 2015 12 23, p. 35).

- (6) kompetentingos institucijos kai, jų manymu, reikia, turėtų paskelbti atitinkamų mokėjimų nustatymo gaires. Komisija, kuriai prireikus padeda Mokėjimų komitetas, įsteigtas pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2007/64/EB 85 straipsnio 1 dalį¹¹, turėtų teikti kompetentingoms institucijoms tinkamus nurodymus ir pagalbą;
- (7) siekiant palengvinti vidaus rinkos veikimą ir vengti tarptautinių mokėjimų eurai nelygybės tarp euro zonos ir euro zonai nepriklausančių valstybių narių mokėjimo paslaugų vartotojų, būtina užtikrinti, kad mokesčiai už tarptautinius mokėjimus eurai Sąjungoje būtų suderinti su mokesčiais už atitinkamus nacionalinius mokėjimus, atliekamus nacionaline valstybės narės, kurioje mokėjimo paslaugų teikėjai siūlo savo paslaugas mokėjimo paslaugų vartotojams, valiuta. Mokėjimo paslaugų teikėjas laikomas esančiu valstybėje narėje, kurioje jis teikia savo paslaugas mokėjimo paslaugų vartotojui;

¹¹ 2007 m. lapkričio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/64/EB dėl mokėjimo paslaugų vidaus rinkoje, iš dalies keičianti direktyvas 97/7/EB, 2002/65/EB, 2005/60/EB ir 2006/48/EB ir panaikinanti Direktyvą 97/5/EB (OL L 319, 2007 12 5, p. 1).

- (8) mokesčiai už valiutos keitimą sudaro didelę dalį tarptautinių mokėjimų kainos, kai mokėtojo valstybėje narėje ir gavėjo valstybėje narėje naudojamos skirtingos valiutos. Pagal Direktyvos (ES) 2015/2366 45 straipsnį reikalaujama užtikrinti mokesčių ir taikomo valiutos keitimo kurso skaidrumą, tos direktyvos 52 straipsnio 3 dalyje nurodomi informacijos, susijusios su mokėjimo operacijomis, kurioms taikoma bendroji sutartis, reikalavimai ir tos direktyvos 59 straipsnio 2 dalyje nurodyti valiutos keitimo paslaugas teikiančių šalių informacijos teikimo bankomate arba pardavimo vietoje reikalavimai. Būtina numatyti papildomas priemones, kuriomis vartotojai būtų apsaugomi nuo per didelių mokesčių už valiutos keitimo paslaugas ir kuriomis būtų užtikrinama, kad vartotojams būtų suteikta reikiama informacija, kad jie pasirinktų geriausią valiutos keitimo variantą;
- (9) tos priemonės, kurios turi būti įgyvendintos, turėtų būti tikslingos, pakankamos ir ekonomiškai efektyvios. Tačiau tais atvejais, kai mokėtojai bankomate arba pardavimo vietoje pateikiama skirtingų valiutos keitimo variantų, mokėtojai pateiktą informaciją turėtų būti įmanoma palyginti ir priimti informacija pagrįstą sprendimą;
- (10) kad būtų galima palyginti, visi kortele grindžiamų mokėjimų valiutos keitimo mokesčiai turėtų būti pateikiami vienodai, t. y. kaip naujausio Europos Centrinio Banko (ECB) paskelbto pagrindinio užsienio valiutos ir euro keitimo kurso procentinis antkainis. Antkainis galėtų būti pagrįstas iš dviejų ECB keitimo kursų išvestu kursu, jei keičiamos dvi ne euro valiutos;

- (11) laikydamiesi Direktyvoje (ES) 2015/2366 nustatytų reikalavimų teikti bendrojo pobūdžio informaciją apie valiutos keitimo mokesčius, valiutos keitimo paslaugų teikėjai turėtų pateikti informaciją apie valiutos keitimo mokesčius prieš inicijuojant mokėjimo operaciją. Valiutos keitimo paslaugas teikiančios šalys bankomate arba pardavimo vietoje turėtų pateikti aiškią ir prieinamą informaciją apie jų taikomus tokių paslaugų mokesčius, pavyzdžiui, pateikdamos kainoraštį prie langelio arba skaitmeniniu būdu terminaluose, arba, kai perkama internetu, ekrane. Kartu su Direktyvos (ES) 2015/2366 59 straipsnio 2 dalyje nurodyta informacija, tos šalys prieš mokėjimo inicijavimą turėtų pateikti aiškią informaciją, kokia suma bus sumokėta gavėjui jo naudojama valiuta ir kokią sumą turi sumokėti mokėtojas jo sąskaitos valiuta. Suma, kuri bus sumokėta gavėjo naudojama valiuta, turėtų būti perkamų prekių ar paslaugų kaina ir ji gali būti nurodoma patvirtinant mokėjimą, o ne mokėjimo terminale. Gavėjo naudojama valiuta paprastai yra vietos valiuta, tačiau pagal sutarties laisvės principą kai kuriais atvejais gali būti kita Sąjungos valiuta. Bendrą sumą, kurią mokėtojas turi sumokėti savo sąskaitos valiuta, turėtų sudaryti prekių arba paslaugų kaina ir valiutos keitimo mokesčiai. Be to, abi sumos turėtų būti nurodytos kvite arba kitoje patvariojoje laikmenoje;

- (12) kiek tai susiję su Direktyvos (ES) 2015/2366 59 straipsnio 2 dalimi, kai valiutos keitimo paslauga siūloma bankomate arba pardavimo vietoje, mokėtojai turėtų būti suteikta galimybė atsisakyti tos paslaugos ir mokėti gavėjo naudojama valiuta;
- (13) siekiant sudaryti sąlygas mokėtojams palyginti valiutos keitimo variantų mokesčius bankomate arba pardavimo vietoje, mokėtojų mokėjimo paslaugų teikėjai turėtų ne tik pateikti visapusiškai palyginamą informaciją apie taikomus valiutos keitimo mokesčius pagal bendrosios sutarties sąlygas, bet ir aiškiai ir lengvai suprantama forma viešai ją paskelbti visiems lengvai prieinamoje elektroninėje erdvėje, visų pirma savo vartotojams skirtose svetainėse, internetinės bankininkystės puslapiuose ir mobiliosios bankininkystės programėlėse. Tai leistų sukurti palyginimo svetaines, kad vartotojams būtų lengviau palyginti kainas keliaujant arba perkant užsienyje. Be to, mokėtojų mokėjimo paslaugų teikėjai mokėtojams turėtų priminti apie taikomus valiutos keitimo mokesčius, kai kortele grindžiama mokėjimo operacija atliekama kita valiuta, pasitelkdami plačiai ir lengvai prieinamus elektroninių ryšių kanalus, pavyzdžiui, SMS pranešimus, e. pašta arba aktyviuosius pranešimus, siunčiamus per mokėtojo mobiliosios bankininkystės programėlę. Mokėjimo paslaugų teikėjai turėtų susitarti su mokėjimo paslaugų vartotojais dėl elektroninių ryšių kanalo, kuriuo jie teiks informaciją apie valiutos keitimo mokesčius, atsižvelgdami į efektyviausią kanalą mokėtojui pasiekti. Mokėjimo paslaugų teikėjai taip pat turėtų tenkinti mokėjimo paslaugų vartotojų prašymus nesiųsti jiems elektroninių pranešimų, kuriuose teikiama informacija apie valiutos keitimo mokesčius;

- (14) periodiniai priminimai yra tinkami tais atvejais, kai mokėtojas praleidžia užsienyje daugiau laiko, pavyzdžiui, kai vyksta į komandiruotę arba studijuoja užsienyje, arba kai mokėtojas reguliariai naudoja kortelę pirkdamas internetu vietos valiuta. Įpareigojimais teikti tokius priminimus būtų užtikrinama, kad mokėtojas būtų informuotas apie skirtingus valiutos keitimo variantus;
- (15) svarbu sudaryti mokėjimo paslaugų teikėjams lengvesnes sąlygas atlikti tarptautinius mokėjimus. Tuo tikslu turėtų būti skatinamas standartizavimas, visų pirma tarptautinio mokėjimo sąskaitos numerio identifikatoriaus (IBAN) ir bendrovės identifikavimo kodo (BIC) naudojimas. Todėl yra tikslinga, kad mokėjimo paslaugų teikėjai pateiktų mokėjimo paslaugų vartotojams atitinkamos sąskaitos IBAN ir BIC;
- (16) kad mokėjimų balanso statistiniai duomenys Bendroje mokėjimų eurais erdvėje (SEPA) būtų teikiami nuosekliai, laiku ir veiksmingai, taip pat reikėtų užtikrinti, kad ir toliau būtų įmanoma surinkti laisvai prieinamus mokėjimų duomenis, kaip antai IBAN, BIC ir operacijos suma arba pagrindiniai apibendrinti mokėjimų įvairiomis mokėjimo priemonėmis duomenys, jei duomenų rinkimo procesas netrikdo automatinio mokėjimo apdorojimo ir gali būti visiškai automatizuotas. Šis reglamentas neturi įtakos pareigai teikti duomenis kitais politikos tikslais, pavyzdžiui, pinigų plovimo ir terorizmo finansavimo prevencijos arba mokesčių mokėjimo tikslais;

- (17) kompetentingoms institucijoms turėtų būti suteikti įgaliojimai, kad jos galėtų veiksmingai atlikti stebėsenos pareigas ir imtis visų būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad mokėjimo paslaugų teikėjai laikytųsi šio reglamento;
- (18) tam, kad būtų užtikrinamos teisių gynimo galimybės tais atvejais, kai neteisingai taikomas šis reglamentas, valstybės narės turėtų numatyti tinkamas ir veiksmingas skundų nagrinėjimo ir teisių gynimo procedūras mokėjimo paslaugų vartotojo ir mokėjimo paslaugų teikėjo ginčų nagrinėjimui. Be to, svarbu, kad būtų paskirtos kompetentingos institucijos ir neteisminio skundų nagrinėjimo ir teisių gynimo įstaigos;
- (19) svarbu užtikrinti, kad kompetentingos institucijos ir neteisminio skundų nagrinėjimo ir teisių gynimo įstaigos aktyviai bendradarbiautų Sąjungoje, siekdamos sklandžiai ir laiku išspręsti su šiuo reglamentu susijusius tarptautinius ginčus. Toks bendradarbiavimas galėtų vykti informacijos, susijusios su teise ar teismine praktika jų jurisdikcijose, mainų forma, arba, prireikus, skundų ir teisių gynimo procedūrų perdavimo ar perėmimo forma;
- (20) reikia, kad valstybės narės už šio reglamento pažeidimus nacionalinės teisės aktuose nustatytų veiksmingas, proporcingas ir atgrasomas sankcijas;

- (21) akivaizdu, kad būtų labai naudinga šį reglamentą taikyti ir kitoms nei euro valiutoms, visų pirma atsižvelgiant į tokių mokėjimų skaičių. Todėl siekiant sudaryti valstybėms narėms, kurių valiuta nėra euro, galimybes išplėsti šio reglamento taikymo sritį tarptautiniams mokėjimams, atliekamiems jų nacionaline valiuta, turėtų būti numatyta pranešimo procedūra;
- (22) Komisija turėtų pateikti Europos Parlamentui, Tarybai, ECB ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ataskaitą dėl taisyklės, pagal kurią suvienodinami mokesčiai už tarptautinius mokėjimus eurai ir nacionalines operacijas nacionaline valiuta, taikymo ir šiame reglamente nustatytų reikalavimų teikti su valiutos keitimu susijusią informaciją veiksmingumo. Komisija turėtų išnagrinėti ir kitas galimybes (taip pat techninį įgyvendinamumą pasinaudoti tomis galimybėmis) taikyti vienodų mokesčių taisyklę visoms Sąjungos valiutoms ir dar labiau padidinti valiutos keitimo mokesčių skaidrumą ir palyginamumą, taip pat galimybę leisti keisti valiutą arba neleisti kitoms šalims, kurios nėra mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjas;

- (23) kadangi šio reglamento tikslų valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl veiksmų masto arba poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemonės. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis
Dalykas ir taikymo sritis

1. Šiuo reglamentu nustatomos tarptautinių mokėjimų taisyklės ir valiutos keitimo mokesčių skaidrumo Sąjungoje taisyklės.
2. Šis reglamentas taikomas tarptautiniams mokėjimams pagal Direktyvos (ES) 2015/2366 nuostatas, kurie atliekami euraiš arba valstybių narių, kurios pranešė apie savo sprendimą taikyti šį reglamentą savo nacionalinei valiutai, nacionaline valiuta pagal šio reglamento 13 straipsnį.

Nepaisant šios dalies pirmos pastraipos, 4 ir 5 straipsniai taikomi nacionaliniams ir tarptautiniams mokėjimams, kurie atliekami euraiš arba kita nei euro valstybės narės nacionaline valiuta ir apima valiutos keitimo paslaugą.

3. Šis reglamentas netaikomas mokėjimams, kuriuos mokėjimo paslaugų teikėjai atlieka savo sąskaita arba kitų mokėjimo paslaugų teikėjų vardu.

2 straipsnis Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente taikomos šios terminų apibrėžtys:

- 1) tarptautinis mokėjimas – elektroniniu būdu atliekama mokėjimo operacija, inicijuota mokėtojo arba gavėjo ar per gavėją, kai mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjas ir gavėjo mokėjimo paslaugų teikėjas yra skirtingose valstybėse narėse;
- 2) nacionalinis mokėjimas – elektroninė mokėjimo operacija, inicijuota mokėtojo arba gavėjo ar per gavėją, kai mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjas ir gavėjo mokėjimo paslaugų teikėjas yra toje pačioje valstybėje narėje;
- 3) mokėtojas – fizinis arba juridinis asmuo, kuris turi mokėjimo sąskaitą ir leidžia vykdyti mokėjimo nurodymą iš tos mokėjimo sąskaitos arba, nesant mokėjimo sąskaitos, fizinis arba juridinis asmuo, kuris pateikia mokėjimo nurodymą;
- 4) gavėjas – fizinis arba juridinis asmuo, kuris yra numatytas gavėjas lėšų, kurios buvo mokėjimo operacijos dalykas;

- 5) mokėjimo paslaugų teikėjas – bet kurie Direktyvos (ES) 2015/2366 1 straipsnio 1 dalyje nurodytų kategorijų juridiniai asmenys ir tos direktyvos 32 straipsnyje nurodyti fiziniai ar juridiniai asmenys, išskyrus Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/36/ES¹² 2 straipsnio 5 dalies 2–23 punktuose išvardytas institucijas, kurios naudojasi tuo, kad valstybė narė pagal Direktyvos (ES) 2015/2366 2 straipsnio 5 dalį taiko išimtį;
- 6) mokėjimo paslaugų vartotojas – fizinis arba juridinis asmuo, kuris naudojasi mokėjimo paslauga kaip mokėtojas ir (arba) kaip gavėjas;
- 7) mokėjimo operacija – mokėtojo arba gavėjo ar per gavėją inicijuotas veiksmas, kai lėšos įmokamos, pervedamos arba išimamos neatsižvelgiant į mokėtojo ir gavėjo pareigas, kuriomis grindžiama operacija;
- 8) mokėjimo nurodymas – mokėtojo arba gavėjo nurodymas jo mokėjimo paslaugų teikėjui įvykdyti mokėjimo operaciją;

¹² 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/36/ES dėl galimybės verstis kredito įstaigų veikla ir dėl riziką ribojančios kredito įstaigų ir investicinių įmonių priežiūros, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2002/87/EB ir panaikinamos direktyvos 2006/48/EB bei 2006/49/EB (OL L 176, 2013 6 27, p. 338).

- 9) mokestis – tiesiogiai arba netiesiogiai su mokėjimo operacija susijusi suma, kuria mokėjimo paslaugų teikėjas apmokestina mokėjimo paslaugų vartotoją, arba suma, kuria mokėjimo paslaugos teikėjas arba valiutos keitimo paslaugas teikianti šalis apmokestina mokėjimo paslaugos vartotoją pagal Direktyvos (ES) 2015/2366 59 straipsnio 2 dalį už valiutos keitimo paslaugą, arba abi tos sumos drauge;
- 10) lėšos – banknotai ir monetos, pinigai sąskaitoje ir elektroniniai pinigai, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/110/EB¹³ 2 straipsnio 2 punkte;
- 11) vartotojas – fizinis asmuo, kuris veikia siekdamas tikslų, nesusijusių su jo vykdoma prekyba, verslu ar profesine veikla;
- 12) mikroįmonė – įmonė, kuri mokėjimo paslaugų sutarties sudarymo metu turi Komisijos rekomendacijos 2003/361/EB¹⁴ priedo 1 straipsnyje ir 2 straipsnio 1 ir 3 dalyse apibrėžtos įmonės statusą;
- 13) tarpbankinis mokestis – tarp mokėtojo ir gavėjo mokėjimo paslaugų teikėjų mokamas mokestis už kiekvieną tiesioginio debeto operaciją;

¹³ 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/110/EB dėl elektroninių pinigų įstaigų steigimosi, veiklos ir riziką ribojančios priežiūros, iš dalies keičianti Direktyvas 2005/60/EB ir 2006/48/EB ir panaikinanti Direktyvą 2000/46/EB (OL L 267, 2009 10 10, p. 7).

¹⁴ 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacija 2003/361/EB dėl labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžimo (OL L 124, 2003 5 20, p. 36).

- 14) tiesioginis debetas – mokėjimo paslauga, kurią teikiant lėšos nurašomos iš mokėtojo mokėjimo sąskaitos, kai mokėjimo operaciją inicijuoja gavėjas, remdamasis gavėjui, gavėjo mokėjimo paslaugų teikėjui arba mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjui duotu mokėtojo sutikimu;
- 15) tiesioginio debeto schema – tiesioginio debeto operacijoms vykdyti naudojamų taisyklių, procedūrų ir standartų, dėl kurių buvo sutarta mokėjimo paslaugų teikėjų, rinkinys.

3 straipsnis

Tarptautinių mokėjimų ir atitinkamų nacionalinių mokėjimų mokesčiai

- 1. Mokėjimo paslaugų teikėjas už tarptautinius mokėjimus eurais iš mokėjimo paslaugų vartotojo ima tokius pačius mokesčius, kokius tas mokėjimo paslaugų teikėjas imtų už tos pačios vertės atitinkamus nacionalinius mokėjimus valstybės narės, kurioje mokėjimo paslaugų teikėjas yra, nacionaline valiuta.

2. Mokėjimo paslaugų teikėjas už tarptautinius mokėjimus valstybės narės, kuri pagal 13 straipsnį pranešė apie savo sprendimą šį reglamentą taikyti ir savo nacionalinei valiutai, nacionaline valiuta iš mokėjimo paslaugų vartotojo ima tokius pačius mokesčius, kokius tas mokėjimo paslaugų teikėjas imtų iš mokėjimo paslaugų vartotojų už tos pačios vertės atitinkamus nacionalinius mokėjimus ta pačia valiuta.
3. Šio straipsnio 1 dalies tikslais apskaičiuodamas mokesčių už tarptautinį mokėjimą dydį, mokėjimo paslaugų teikėjas nustato atitinkamą nacionalinį mokėjimą. Tais atvejais, kai, kompetentingų institucijų nuomone, to reikia, jos paskelbia atitinkamų nacionalinių mokėjimų nustatymo gaires. Kompetentingos institucijos aktyviai bendradarbiauja su pagal Direktyvos 2007/64/EB 85 straipsnio 1 dalį įsteigtu Mokėjimų komitetu, siekdamos užtikrinti atitinkamų nacionalinių mokėjimų nustatymo gairių nuoseklumą.
4. 1 ir 2 dalys netaikomos valiutos keitimo mokesčiams.

4 straipsnis

Mokesčiai už valiutos keitimą kortele grindžiamų operacijų atveju

1. Teikiant informaciją apie valiutos keitimo mokesčius ir taikomą keitimo kursą, kaip nustatyta Direktyvos (ES) 2015/2366 45 straipsnio 1 dalyje, 52 straipsnio 3 punkte ir 59 straipsnio 2 dalyje, mokėjimo paslaugų teikėjai ir bankomate arba pardavimo vietoje valiutos keitimo paslaugas teikiančios šalys, kaip nurodyta tos direktyvos 59 straipsnio 2 dalyje, pateikia visus valiutos keitimo mokesčius kaip naujausio Europos Centrinio Banko (ECB) paskelbto pagrindinio užsienio valiutos ir euro keitimo kurso procentinį antkainį. Tas antkainis nurodomas mokėtojų prieš jam inicijuojant mokėjimo operaciją.
2. Mokėjimo paslaugos teikėjas taip pat viešai paskelbia 1 dalyje nurodytą antkainį aiškiai ir lengvai suprantama forma visiems lengvai prieinamoje elektroninėje erdvėje.
3. Be 1 dalyje nurodytos informacijos, valiutos keitimo paslaugą bankomate arba pardavimo vietoje teikianti šalis prieš inicijuojant mokėjimo operaciją pateikia mokėtojų tokią informaciją:

a) sumą, kuri bus sumokėta gavėjui jo naudojama valiuta;

b) sumą, kurią turi sumokėti gavėjas jo naudojama valiuta.

4. Valiutos keitimo paslaugas bankomate arba pardavimo vietoje teikianti šalis 1 dalyje nurodytą informaciją aiškiai pateikia bankomate arba pardavimo vietoje. Prieš inicijuojant mokėjimo operaciją ta šalis taip pat informuoja mokėtoją apie galimybę mokėti gavėjo naudojama valiuta ir atitinkamai leisti mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjui keisti valiutą. 1 ir 3 dalyse nurodyta informacija mokėtojui tai pat pateikiama patvariojoje laikmenoje po mokėjimo operacijos inicijavimo.
5. Mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjas mokėtojui siunčia elektroninį pranešimą su 1 dalyje nurodyta informacija apie kiekvieną mokėjimo kortelę, kurią mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjas išdavė mokėtojui ir kuri yra susijusi su ta pačia sąskaita, nepagrįstai nedelsdamas po to, kai mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjas gauna mokėjimo nurodymą dėl pinigų išėmimo iš bankomato arba dėl mokėjimo pardavimo vietoje bet kuria Sąjungos valiuta, kuri skiriasi nuo mokėtojo sąskaitos valiutos.

Nepaisant pirmos pastraipos, kai išsiunčiamas toje pastraipoje nurodytas elektroninis pranešimas, toks pat pranešimas vėliau siunčiamas pakartotinai kiekvieną mėnesį, kurį mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjas iš mokėtojo gauna mokėjimo nurodymą ta pačia valiuta.

6. Mokėjimo paslaugų teikėjas susitaria su mokėjimo paslaugų vartotoju dėl plačiai prieinamo ir pasiekiamo elektroninių ryšių kanalo arba kanalų, kuriais mokėjimo paslaugų teikėjas siųs 5 dalyje nurodytą pranešimą.

Mokėjimo paslaugų teikėjas pasiūlo mokėjimo paslaugų vartotojams galimybę atsisakyti 5 dalyje nurodytų elektroninių pranešimų.

Mokėjimo paslaugų teikėjas ir mokėjimo paslaugų vartotojas gali susitarti visos 5 dalies ir šios dalies arba kai kurių jų nuostatų netaikyti tais atvejais, kai mokėjimo paslaugų vartotojas nėra vartotojas.

7. Šiame straipsnyje nurodyta informacija teikiama nemokamai ir neutraliu bei suprantamu būdu.

5 straipsnis

Mokesčiai už valiutos keitimą kredito pervedimų atveju

1. Kai mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjas siūlo mokėtojai valiutos keitimo paslaugą, susijusią su kredito pervedimu, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2015/2366 4 straipsnio 24 punkte, ir kai ta paslauga inicijuojama tiesiogiai internete, naudojantis interneto svetaine arba mokėjimo paslaugos teikėjo mobiliosios bankininkystės programėle, mokėjimo paslaugos teikėjas, atsižvelgdamas į tos direktyvos 45 straipsnio 1 dalį ir 52 straipsnio 3 punktą, prieš inicijuojant mokėjimo operaciją informuoja mokėtoją aiškiu, neutraliu ir suprantamu būdu ir nurodo apskaičiuotus kredito pervedimui taikomus valiutos keitimo paslaugos mokesčius.
2. Prieš inicijuojant mokėjimo operaciją mokėjimo paslaugos teikėjas mokėtojai aiškiu, neutraliu ir suprantamu būdu nurodo bendrą apskaičiuotą kredito pervedimo sumą mokėtojo sąskaitos valiuta, įskaitant visus taikomus mokesčius už operaciją ir mokesčius už valiutos keitimą. Mokėjimo paslaugų teikėjas taip pat nurodo apskaičiuotą sumą, kuri bus pervesta gavėjui jo naudojama valiuta.

6 straipsnis

Mokėjimų automatizavimo supaprastinimo priemonės

1. Mokėjimo paslaugų teikėjas prireikus praneša mokėjimo paslaugų vartotojui mokėjimo paslaugų vartotojo tarptautinį mokėjimo sąskaitos numerio identifikatorių (IBAN) ir mokėjimo paslaugų teikėjo bendrovės identifikavimo kodą (BIC).

Be to, mokėjimo paslaugų teikėjas prireikus sąskaitos išrašuose arba jų priede nurodo mokėjimo paslaugų vartotojo IBAN ir mokėjimo paslaugų teikėjo BIC.

Mokėjimo paslaugų teikėjas nemokamai teikia mokėjimo paslaugų vartotojui pagal šią dalį reikalaujamą informaciją.

2. Be 3 straipsnio 1 dalyje minimų mokesčių, mokėjimo paslaugų teikėjas gali imti papildomus mokesčius iš mokėjimo paslaugų vartotojo, kai tas vartotojas nurodydamas mokėjimo paslaugų teikėjui atlikti tarptautinį mokėjimą nepateikia mokėjimo sąskaitos kitoje valstybėje narėje IBAN ir, jei reikia, susijusio BIC mokėjimo sąskaitai kitoje valstybėje narėje pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 260/2012¹⁵. Tie mokesčiai turi būti pagrįsti ir atitikti išlaidas. Dėl tų mokesčių susitaria mokėjimo paslaugų teikėjas ir mokėjimo paslaugų vartotojas. Mokėjimo paslaugų teikėjas iš anksto, iki mokėjimo paslaugų vartotojo įsipareigojimo pagal tokį susitarimą, informuoja mokėjimo paslaugų vartotoją apie papildomo mokesčio dydį.
3. Prireikus atsižvelgiant į konkrečios mokėjimo operacijos pobūdį, visose sąskaitose faktūrose už prekes ir paslaugas Sąjungoje, prekių tiekėjas ir paslaugų teikėjas, kuris gauna į šio reglamento taikymo sritį patenkančius mokėjimus, savo klientams nurodo savo IBAN ir savo mokėjimo paslaugų teikėjo BIC.

¹⁵ 2012 m. kovo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 260/2012, kuriuo nustatomi kredito pervedimų ir tiesioginio debeto operacijų euraiis techniniai ir komerciniai reikalavimai ir iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 924/2009 (OL L 94, 2012 3 30, p. 22).

7 straipsnis

Pareiga teikti mokėjimų balanso duomenis

1. Valstybės narės nenumato nacionalinės teisės aktuose mokėjimo paslaugų teikėjų pareigų teikti atsiskaitymais grindžiamus mokėjimų balanso statistinius duomenis, susijusius su jų klientų mokėjimo operacijomis.
2. Nedarant poveikio 1 daliai, valstybės narės gali rinkti apibendrintus duomenis arba kitą susijusią laisvai prieinamą informaciją, jei toks rinkimas neturi įtakos nenutrūkstamam mokėjimų vykdymui, o mokėjimo paslaugų teikėjai jį gali visiškai automatizuoti.

8 straipsnis

Kompetentingos institucijos

Valstybės narės paskiria kompetentingas institucijas, atsakingas už šio reglamento laikymosi užtikrinimą.

Valstybės narės nedelsdamos praneša Komisijai visus su kompetentingomis institucijomis, apie kurias pranešta pagal Reglamento (EB) Nr. 924/2009 9 straipsnio antrą pastraipą, susijusius pasikeitimus.

Valstybės narės reikalauja, kad kompetentingos institucijos veiksmingai stebėtų, kaip laikomasi šio reglamento, ir imtųsi visų priemonių, kurių reikia norint užtikrinti tokį laikymąsi.

9 straipsnis

Skundų nagrinėjimo procedūros dėl tariamų šio reglamento pažeidimų

1. Valstybės narės numato procedūras, kurios leidžia mokėjimo paslaugų vartotojams arba kitoms suinteresuotosioms šalims kompetentingoms institucijoms pateikti skundus dėl mokėjimo paslaugų teikėjų tariamai padarytų šio reglamento nuostatų pažeidimo.
2. Atitinkamais atvejais, nedarydamos poveikio teisei kreiptis į teismą pagal nacionalinę proceso teisę, kompetentingos institucijos skundą pateikusių šalį informuoja apie pagal 10 straipsnį numatytas neteisminio skundų nagrinėjimo ir teisių gynimo procedūras.

10 straipsnis

Neteisminio skundų nagrinėjimo ir teisių gynimo procedūros

1. Valstybės narės numato tinkamas ir veiksmingas neteisminio skundų nagrinėjimo ir teisių gynimo procedūras mokėjimo paslaugų vartotojų ir jų mokėjimo paslaugų teikėjų ginčams dėl pagal šį reglamentą kylančių teisių ir pareigų spręsti. Tais tikslais valstybės narės paskiria atsakingas įstaigas.

2. Valstybės narės nedelsdamos praneša Komisijai apie visus su įstaigomis, apie kurias pranešta pagal Reglamento (EB) Nr. 924/2009 11 straipsnio 2 dalį susijusius pasikeitimus.
3. Valstybės narės gali numatyti, kad šis straipsnis taikomas tik tuo atveju, kai mokėjimo paslaugų vartotojai yra vartotojai arba mikroįmonės. Tuo atveju valstybės narės atitinkamai informuoja Komisiją.

11 straipsnis

Tarptautinis bendradarbiavimas

8 ir 10 straipsniuose nurodytos įvairių valstybių narių kompetentingos institucijos ir už neteisminį skundų nagrinėjimą bei teisių gynimą atsakingos įstaigos aktyviai ir operatyviai bendradarbiauja sprendamos tarptautinius ginčus. Valstybės narės užtikrina, kad toks bendradarbiavimas būtų vykdomas.

12 straipsnis

Sankcijos

Valstybės narės nustato sankcijų, taikomų pažeidus šį reglamentą, taisykles ir imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad šios sankcijos būtų įgyvendinamos. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos. Valstybės narės nedelsdamos praneša Komisijai apie bet kokius pakeitimus, susijusius su taisyklėmis ir priemonėmis, apie kurias pranešta pagal Reglamento (EB) Nr. 924/2009 13 straipsnį.

13 straipsnis

Taikymas kitoms nei euro valiutomis

Valstybė narė, kurios valiuta nėra euro ir kuri nusprendžia išplėsti šio reglamento taikymą savo nacionalinei valiutai, atitinkamai praneša apie tai Komisijai.

Tas pranešimas skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Šio reglamento taikymo išplėtimas atitinkamos valstybės narės nacionalinei valiutai įsigalioja po 14 dienų nuo tokio paskelbimo.

14 straipsnis

Peržiūra

1. Komisija ne vėliau kaip 2022 m. balandžio 19 d. pateikia Europos Parlamentui, Tarybai, ECB ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui šio reglamento taikymo ir poveikio ataskaitą, kurioje visų pirma pateikiama:
 - a) įvertinimas, koku būdu mokėjimo paslaugų teikėjai taiko šio reglamento 3 straipsnį;
 - b) nacionalinių ir tarptautinių mokėjimų nacionalinėmis valstybių narių valiutomis ir eurai apimties ir mokesčių už juos raidos įvertinimas per laikotarpį nuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/518¹⁶ priėmimo dienos, tai yra 2019 m. kovo 19 d.;
 - c) šio reglamento 3 straipsnio poveikio įvertinimas tiek mokėtojų, tiek gavėjų mokamų mokesčių už valiutos keitimą ir kitų su mokėjimo paslaugomis susijusių mokesčių raidai;
 - d) šio reglamento 3 straipsnio 1 dalies dalinio keitimo apskaičiuoto poveikio įvertinimas įtraukiant visų valstybių narių valiutas;

¹⁶ 2019 m. kovo 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/518, kuriuo iš dalies keičiamos Reglamentas (EB) Nr. 924/2009 nuostatos, susijusios su tam tikrais tarptautinių mokėjimų mokesčiais ir valiutos keitimo mokesčiais (OL L 91, 2019 3 29, p. 36).

- e) įvertinimas, kaip valiutos keitimo paslaugų teikėjai taiko informacijos teikimo reikalavimus, nurodytus šio reglamento 4 ir 5 straipsniuose ir nacionalinės teisės aktuose, kuriais įgyvendinama Direktyvos (ES) 2015/2366 45 straipsnio 1 dalis, 52 straipsnio 3 punktas ir 59 straipsnio 2 dalis, ir ar tos taisyklės padidino su valiutos keitimo mokesčiais susijusį skaidrumą;
- f) įvertinimas, ar valiutos keitimo paslaugų teikėjai susidūrė su sunkumais, praktiškai taikydami reikalavimus, nurodytus šio reglamento 4 ir 5 straipsniuose ir nacionalinės teisės aktuose, kuriais įgyvendinama Direktyvos (ES) 2015/2366 45 straipsnio 1 dalis, 52 straipsnio 3 punktas ir 59 straipsnio 2 dalis, ir jei taip, koku mastu;
- g) ryšių kanalų ir technologijų, kuriais naudojasi arba gali naudotis valiutos keitimo paslaugų teikėjai ir kurie gali dar labiau padidinti valiutos keitimo mokesčių skaidrumą, sąnaudų ir naudos analizė, įskaitant įvertinimą, ar yra tam tikrų kanalų, kuriuos turėtų siūlyti mokėjimo paslaugų teikėjai 4 straipsnyje nurodytos informacijos teikimo tikslais; ta analizė taip pat apima techninių galimybių įvertinimą vienu metu atskleisti šio reglamento 4 straipsnio 1 ir 3 dalyse nurodytą informaciją apie visus bankomate arba pardavimo vietoje teikiamus variantus prieš inicijuojant kiekvieną operaciją;

- h) mokėtojų galimybės blokuoti valiutos keitimo variantą, kurį siūlo šalis, kuri nėra mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjas, bankomate arba pardavimo vietoje, ir pakeisti su tuo susijusius pageidaujamus nustatymus sąnaudų ir naudos analizė;
- i) reikalavimo mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjui, jam teikiant valiutos keitimo paslaugas pavienės mokėjimo operacijos atveju operacijos tarpuskaitos ir atsiskaitymo metu taikyti valiutos keitimo kursą, kuris yra taikomas operacijos inicijavimo momentu, jei toks būtų pradėtas taikyti, sąnaudų ir naudos analizė.

2. 1 dalyje nurodyta ataskaita apima bent laikotarpį nuo 2019 m. gruodžio 15 d. iki 2021 m. spalio 19 d. Rengdama ataskaitą Komisija gali naudoti valstybių narių surinktus duomenis, susijusius su 1 dalimi, ir atsižvelgti į įvairių mokėjimo operacijų ypatybes, visų pirma išskiriant bankomatuose ir pardavimo vietose inicijuotas operacijas.

15 straipsnis
Panaikinimas

Reglamentas (EB) Nr. 924/2009 panaikinamas.

Nuorodos į panaikintą reglamentą laikomos nuorodomis į šį reglamentą ir skaitomos pagal II priede pateiktą atitikties lentelę.

16 straipsnis
Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu

Tarybos vardu

Pirmininkas

Pirmininkas

I PRIEDAS

Panaikinamas reglamentas ir jo vėlesnių dalinių pakeitimų sąrašas

Europos Parlamento ir Tarybos
reglamentas (EB) Nr. 924/2009
(OL L 266, 2009 10 9, p. 11)

Europos Parlamento ir Tarybos
reglamentas (ES) Nr. 260/2012
(OL L 94, 2012 3 30, p. 22)

(Tik 17 straipsnyje pateiktos
nuorodos į 2, 3, 4, 5, 7 ir 8
straipsnius)

Europos Parlamento ir Tarybos
reglamentas (ES) 2019/518
(OL L 91, 2019 3 29, p. 36)

II PRIEDAS

ATITIKTIES LENTELĖ

Reglamentas (EB) Nr. 924/2009	Šis reglamentas
1 straipsnio 1, 2 ir 3 dalys	1 straipsnio 1, 2 ir 3 dalys
1 straipsnio 4 dalis	-
2 straipsnis	2 straipsnis
3 straipsnio 1 dalis	3 straipsnio 1 dalis
3 straipsnio 1a dalis	3 straipsnio 2 dalis
3 straipsnio 2 dalis	3 straipsnio 3 dalis
3 straipsnio 4 dalis	3 straipsnio 4 dalis
3a straipsnis	4 straipsnis
3b straipsnis	5 straipsnis
4 straipsnio 1 dalis	6 straipsnio 1 dalis
4 straipsnio 3 dalis	6 straipsnio 2 dalis
4 straipsnio 4 dalis	6 straipsnio 3 dalis
5 straipsnis	7 straipsnis
6 straipsnis	-
7 straipsnis	-
9 straipsnio pirma pastraipa	8 straipsnio pirma pastraipa
9 straipsnio antra pastraipa	8 straipsnio antra pastraipa
9 straipsnio trečia pastraipa	-
9 straipsnio ketvirta pastraipa	8 straipsnio trečia pastraipa
10 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa	9 straipsnio 1 dalis
10 straipsnio 1 dalies antra pastraipa	-
10 straipsnio 2 dalis	9 straipsnio 2 dalis
11 straipsnis	10 straipsnis

12 straipsnis	11 straipsnis
13 straipsnis	12 straipsnis
14 straipsnio 1 dalis	13 straipsnis
14 straipsnio 2 dalis	-
14 straipsnio 3 dalis	-
15 straipsnis	14 straipsnis
16 straipsnis	15 straipsnis
17 straipsnis	16 straipsnis
-	I priedas
-	II priedas